

I

*H*et was al bijna donker toen de staljongens de paarden hoorden aankomen. Hun hoeven dreunden als tromgeroffel in de verte, lang voordat anderen wisten wat het voor geluid was. De ruiters keerden terug van de jacht, en enkele minuten later hoorden de jongens de roepende stemmen, het gelach en de snuivende paarden die hun ruiters thuisbrachten. Toen ze de binnenplaats van Schloss Altenberg op reden en de stallen naderden, bleken ze in een opperbeste stemming te zijn. Het was een goede jacht geweest. Een ruiter die als een van de eersten aankwam zei dat de jachthonden de vos te pakken hadden gekregen, zoals ze hadden verwacht. De paarden steigerden en waren nog steeds opgewonden van de stimulerende dag. Zowel de ruiters als de rijdieren hadden genoten van het koude oktoberweer. Ze zagen er schitterend uit in hun scharlakenrode ruitersjasje, witte rijbroek en hoge zwarte rijlaarzen. Ze stegen af en gaven de teugels van hun paard over aan de staljongens, die ook enkele vrouwen hielpen afstijgen. Een aantal van hen reed met een dameszadel. Dat zag er elegant uit, maar was een hele prestatie om mee op jacht te gaan. De groep die die dag op pad was gegaan reed al jaren met elkaar samen, sinds ze oud genoeg wa-

ren om te jagen. Paarden waren hun passie, en paardrijden was hun favoriete sport.

Alex von Hemmerle stond bekend als een van de beste ruiters van het land. Op zeer jonge leeftijd hield hij zich al bezig met het fokken van uitmuntende paarden. Alles in zijn leven was voortgekomen uit traditie, en dat gold voor hen allemaal. Hier waren geen nieuwkomers of verrassingen. In de streek woonden al eeuwenlang dezelfde families. Ze bezochten elkaar, hielden oude rituelen en tradities in stand, trouwden onderling, beheerden hun landgoed en koesterden hun landerijen. Alex was opgegroeid op Schloss Altenberg, zoals generaties voorouders sinds de veertiende eeuw. Met Kerstmis organiseerde hij er een bal, zoals al zijn voorvaders hadden gedaan. Het was het meest glamoureuze evenement van het land, en iedereen keek er elk jaar naar uit. Zijn dochter Marianne had vorig jaar op zestienjarige leeftijd voor het eerst als gastvrouw opgetreden.

Marianne was nu zeventien. Ze beschikte over dezelfde opvallende ongrijpbare schoonheid die haar moeder had gehad en had fijne gelaatstrekken. Ze was net als Alex lang, had een bijna doorzichtige porseleinen huid, haar moeders nagenoeg witblonde haar en de adembenemende blauwe ogen van haar vader. Ze was een van de mooiste jonge vrouwen in de regio en net zo'n befaamde ruiter als hij. Nog voor ze kon lopen had hij haar al op een paard gezet en ze ging mee met elke jacht. Ze was dan ook woedend geweest dat ze die dag niet mee mocht omdat ze zwaar verkouden was en koorts had. Hij had erop gestaan dat ze thuisbleef. Ondanks haar delicate schoonheid was ze sterker dan ze eruitzag, in tegenstelling tot haar moeder, die veel brozer was geweest. Zij was de dag na Mariannes geboorte overleden aan overmatig bloedverlies en een zware infectie. Het was niet ongebruikelijk voor vrouwen om bij de bevalling te overlijden, maar haar dood had Alex zwaar getekend. Sindsdien was er nooit meer een belangrijke vrouw in zijn leven ge-

weest. En hoewel hij op het platteland zo nu en dan discreet flirtte, was zijn dochter de enige vrouw van wie hij echt hield. Na de dood van zijn vrouw Annaliese had hij geen behoefte gehad om opnieuw te trouwen en hij wist dat het er ook nooit meer van zou komen. Annaliese en hij waren een verre neef en nicht van elkaar geweest en al sinds hun jeugd samen, hoewel hij enkele jaren ouder was dan zij. Hij had nooit verwacht dat hij op zijn dertigste weduwnaar zou zijn. Maar sinds hij haar zeventien jaar geleden had verloren, was zijn leven met zijn dochter en zijn vrienden het enige leven voor hem. Hij waarschuwde de vrouwen met wie hij uitging dan ook dat ze niets blijvends van hem moesten verwachten.

Het beheer van zijn uitgestrekte landgoed hield hem bezig en het fokken van de lippizaner paarden waarop hij zo trots was gaf zijn leven bijna net zoveel inhoud als zijn dochter, die zijn passie deelde. Ze vond het heerlijk om de jonge veulens te bewonderen en toe te kijken terwijl haar vader ze trainde. Zijn sneeuw witte lippizaners waren de fraaiste en het eenvoudigst te trainen, en zijn bloedlijnen waren de zuiverste. Hij koos zijn fokhengsten en dekmerries altijd zorgvuldig, en had Marianne er van kinds af aan alles over geleerd.

Ze was vaak met haar vader naar de Spaanse rijsschool in Wenen geweest. Ze vond de nauwgezette precisieoefeningen die de prachtige witte paarden uitvoerden en de ongelooflijk ingewikkelde bewegingen die ze maakten net ballet. Met ingehouden adem zag ze hen op hun achterbenen in de 'capriole' of 'courbette' dansen of in de lucht in de 'croupade' springen, met alle vier de benen onder hun lichaam getrokken. Elke keer dat ze het zag, was ze verrukt, net als Alex. En hij had een aantal van zijn eigen paarden deze oefeningen ook aangeleerd. Marianne was graag ruiter op de school geworden en beschikte over de juiste capaciteiten. Maar de Spaanse rijsschool accepteerde geen vrouwen, en volgens haar vader zouden ze dat ook nooit

doen. Dus stelde ze zich ermee tevreden de uitvoeringen van haar vaders paarden thuis of in Wenen bij te wonen en hielp ze hem bij het trainen voordat ze weggingen. Heel soms mocht ze op een van de lippizaners rijden, maar dat kwam zeer zelden voor. Ze mocht wel op alle arabieren in zijn stallen rijden, waarmee hij ook fokte. Haar rijvaardigheid was instinctief. Ze was opgegroeid met de beste paarden van Duitsland en had alles van haar vader geleerd. Paarden zaten in haar bloed, net zoals in het zijne.

‘Het was een goede jacht vandaag,’ merkte Alex op. Hij zag er opgewekt en ontspannen uit. Samen met zijn goede vriend Nicolas von Bingen baande hij zich een weg tussen de ruiters door die geanimeerd op de binnenplaats stonden te praten. Ze hadden geen haast, zelfs niet na deze lange rit. Naarmate de avond viel was het bitterkoud geworden, en de grond was hard geweest, maar niets had hen kunnen tegenhouden. Ze hadden allemaal prima rijdieren, al waren ze misschien niet zo voortreffelijk als die van hun gastheer. Nicolas had op een nieuwe Arabische hengst van Alex gereden. Het was een uitstekend rijpaard, had hij geconstateerd.

‘Misschien koop ik hem wel van je over,’ zei Nicolas, en Alex lachte.

‘Hij is niet te koop. Bovendien heb ik hem aan Marianne beloofd zodra hij enigszins getraind is. Hij is nog steeds een beetje wild.’

‘Dat past juist goed bij mij,’ zei Nicolas. Hij glimlachte naar zijn vriend, die hij al sinds zijn kindertijd kende. ‘Hij is veel te wild voor haar.’ Hij had een voorkeur voor onstuimige paarden die een uitdaging vormden om trainen.

‘Laat haar het maar niet horen!’ zei Alex met een glimlach. Marianne zou zwaar beledigd zijn, en haar vader twijfelde er bovendien aan of Nicolas gelijk had. Zij was een betere ruiter dan Nick, hoewel Alex dat nooit tegen hem zou durven zeggen.

Nick was soms een beetje té geestdriftig met zijn paarden; Marianne had zachtere, betere handen. Hij had haar zelf opgeleid, met bijzonder goede resultaten.

‘Waar was ze vandaag trouwens? Volgens mij heeft ze nog nooit een jacht overgeslagen,’ merkte Nick op, verbaasd dat ze niet was meegegaan. Ze was een bekend gezicht op hun jachtpartijen en altijd welkom bij haar vaders vrienden.

‘Ze is ziek. Ik moest haar bijna aan haar bed vastbinden om haar thuis te houden. Het klopt dat ze eigenlijk nooit een jacht overslaat,’ zei Alex met een bezorgde blik.

‘Niets ernstigs, hoop ik?’ Nicks ogen stonden meteen bezorgd.

‘Ze is zwaar verkouden en heeft koorts. Gisteravond is de huisarts langs geweest. Ik was bang dat er iets met haar longen was. Hij heeft haar opgedragen thuis te blijven. Ik wist dat mijn woord niet voldoende was en eigenlijk had ik niet verwacht dat het zijne dat wel zou zijn, maar kennelijk voelde ze zich toch beroerder dan ze wilde toegeven. Toen ik vanochtend wegging, sliep ze nog, en dat is eigenlijk niets voor haar.’

‘Is het misschien verstandig de huisarts vanavond nog een keer te laten komen?’ Nick had zijn eigen slechte ervaringen met griep. Vijf jaar geleden had hij zijn vrouw en zijn vierjarige dochter eraan verloren tijdens een landelijke epidemie en een bijzonder strenge winter. Hij was er kapot van geweest hen beiden te verliezen, en net als Alex was hij nu weduwnaar. Hij had twee zoons, Tobias en Lucas. Tobias was tien jaar toen zijn moeder en zusje overleden. Hij kon zich hen nog herinneren. Lucas, die nu zes was, was destijds nog een baby. Tobias was een rustige, vriendelijke jongen. Hij was stapelgek op Marianne, die twee jaar ouder was dan hij. En Lucas was een levendig, ondeugend kind, boordevol humor en altijd vrolijk, vooral als hij op een paard zat. Tobias leek meer op zijn veel zachtaardigere moeder, en Lucas had de energie en het enthousiasme van

zijn vader. Als jongeman had Nick de nodige misstappen begaan. Ook nu was hij nog weleens het gesprek van de dag, bijvoorbeeld wanneer hij weer eens een affaire met een vrouw begon, soms zelfs met een die getrouwd was. Of wanneer hij een weddenschap afsloot en een paard op topsnelheid liet rennen. Hij was een zeer kundige ruiter, maar niet van het ongevenaarde niveau als Alex. Hij had nooit het geduld kunnen opbrengen om paarden te trainen zoals Alex dat deed, maar was gefascineerd door Alex' lippizanners en wat hij ermee kon bereiken. Zelfs voordat ze naar de Spaanse rijsschool vertrokken, had Alex ze al de ingewikkelde bewegingen aangeleerd waar de prachtige witte paarden befaamd om waren.

'Heb je even?' vroeg Alex hem terwijl ze langs de stallen liepen. De anderen begonnen zich langzaam te verspreiden. Ze wensten elkaar een prettige avond en stapten in hun auto's.

'Ik heb geen haast om naar huis te gaan,' zei Nicolas. Hij glimlachte nonchalant terwijl ze naar de schuur kuierden. Ze waren al sinds hun kindertijd bevriend, hoewel Alex vier jaar ouder was, en ze hadden samen in Engeland op kostschool gezeten. Alex was van hen tweeën de beste leerling geweest, maar Nick had veel meer plezier gehad, en dat had hij nog steeds. Nicolas von Bingen genoot van alle aspecten van zijn leven. Hij was een goede vriend, een goede vader en een vriendelijk mens, hoewel Alex moest toegeven dat hij een beetje te losbandig leefde en soms zelfs onverantwoordelijk gedrag vertoonde. Het weduwnaarschap had hem maar een klein beetje getemperd, maar voorlopig was hij nog niet belast met het beheer van het landgoed. Zijn vader leefde nog en had de touwtjes strak in handen, waardoor Nick behoorlijk veel vrije tijd had. Dit in tegenstelling tot Alex, die vanaf zijn twintigste, sinds de dood van zijn vader, zijn eigen landgoed en fortuin beheerde. In veel opzichten gedroeg Nick zich nog steeds als een kind, terwijl Alex al ruim twee decennia volwassen was. Maar

ze vulden elkaar aan en waren eerder broers dan vrienden.

Nick volgde Alex de schuur in. Alex ging hem voor naar een keurige stal, waar een van zijn fraaiste lippizaner merries een veulen verzorgde dat ze enkele dagen geleden had geworpen. Het gitzwarte veulen stond wankel op zijn benen, en de merrie keek hen beiden met haar grote donkere ogen aan. Nick wist dat lippizaner veulens donkerbruin of zwart geboren werden, dus de kleur verbaasde hem niet. Maar het vormde een scherp contrast met zijn sneeuwwitte moeder. Nick wist dat zijn vacht over vijf of zes jaar wit zou zijn, zoals hij ook wist dat het pas op tienjarige leeftijd volledig gedresseerd was. Het veulen zou vier jaar bij Alex blijven en zes jaar op de school in Wenen doorbrengen. De training van de opmerkelijke lippizaners vergde vele jaren van zorgvuldigheid, ijver en precisie.

‘Wat is hij mooi, hè?’ zei Alex trots. ‘Een van de beste die ik ooit heb gefokt. Zijn vader is Pluto Petra’ – Nick wist dat dat Alex’ mooiste fokhengst was – ‘en deze kleine merrie heeft het uitstekend gedaan. Ik zal hem met veel plezier trainen.’ Hij was als een vader zo trots op het pasgeboren veulen, en Nick glimlachte naar hem.

‘Je bent een genie,’ zei Nick toegenegen terwijl ze samen de schuur uit liepen. Normaal gesproken zou Alex hem voor het avondeten uitnodigen, maar vanavond wilde hij samen met Marianne op haar kamer eten.

‘Heb je zin om morgen met me naar de noordgrens te rijden?’ vroeg Alex hem. ‘Ik denk erover een deel van de bossen te kappen en wil morgen een kijkje nemen. Dan gaan we vroeg op pad en zijn rond het middaguur weer thuis. Misschien kunnen we daarna samen lunchen.’

‘Op zich had ik dat leuk gevonden,’ zei Nick berouwwol terwijl hij bij de Duesenberg bleef staan, die hij onder een boom geparkeerd had. Hij reed liever in zijn Bugatti, maar had besloten zich presentabeler te tonen wanneer hij met Alex ging ja-

gen. 'Maar helaas kan ik niet. Ik heb een afspraak met mijn vader. Hij wil me ergens over spreken. Ik zou bij god niet weten waarover. Ik heb al weken niets gedaan wat hem kan ergeren.' Ze lachten allebei om wat hij zei. Nick had een hechte band met zijn vader, hoewel die hem geregeld op de vingers tikte als hij geruchten hoorde over diens rokkenjagerij, gelanterfanter en krankzinnige rijgedrag. Paul von Bingen probeerde hem bovenal steeds bij het beheer van het landgoed te betrekken. Nick ging ervan uit dat zijn vader hem daarover wilde spreken. Het was een terugkerend thema. 'Ik denk dat hij het beheer van de boerderijen aan me wil overdragen. Een afschuwelijk vooruitzicht.'

'Ooit moet het toch, dus waarom niet nu?' zei Alex verstandig.

Ze hadden nog steeds boeren op hun land die ooit als contractarbeiders voor hen hadden gewerkt en hun boerderijen nu voor weinig geld pachtten. Maar ze waren een noodzakelijk onderdeel van het systeem en de tradities die hen jarenlang hadden geregeerd. Ze vormden niet echt onderdeel van de moderne wereld, maar hier op het platteland konden ze een rustig leven leiden, ver weg van de grote steden. Duitsland kampte al jaren met problemen, sinds de chaos en slechte economische situatie na de Eerste Wereldoorlog en de Grote Depressie. De economie was onder Hitler verbeterd, maar de problemen van het land waren nog niet voorbij. Hitler had geprobeerd de Duitsers weer een gevoel van trots te geven, maar zijn vurige toespraken en opruiende bijeenkomsten konden Alex en Nick niet bekoren. Alex vond Hitler een onruststoker en had een sterke afkeer van het leeuwendeel van zijn ideeën. Dat hij Oostenrijk in maart geannexeerd had, vond hij bovendien een verontrustend voorteken van zijn ambities. Maar de dingen die Hitler deed leken voor de mensen hier op het vredige platteland van Beieren heel ver weg. Niets kon hen hier raken, en er

veranderde hier nooit iets. Hun families woonden al eeuwenlang in deze streek. Ze zouden hier over tweehonderd jaar nog steeds wonen en dezelfde dingen doen, geïsoleerd van de rest van de wereld. En voor beide mannen was het een geruststellende gedachte dat hun kinderen en kleinkinderen hier later nog steeds zouden wonen.

Alex en Nick hadden allebei een opvoeding genoten die hen voorbereidde op een leven als edelman. Ze waren beiden gezegend met een reusachtig fortuin, waarover ze nooit spraken en waarbij ze zelden of nooit stilstonden. Ze hadden pachtboeren, bedienden en uitgestrekte landerijen, die op hun beurt op hun kinderen zouden overgaan. Het was een volledig beschermd leven in een volledig beschermde wereld.

‘Ik zou niet weten waarom ik het beheer nu moet overnemen,’ zei Nick. Hij vouwde zijn lange benen in de Duesenberg en keek zijn vriend aan. ‘Mijn vader leeft nog wel dertig jaar. Hij doet het veel beter dan ik ooit zal kunnen,’ merkte hij met een wrange glimlach op. ‘Waarom zou ik de boel verzieken? Ik doe veel liever iets anders, zoals morgenvroeg gaan rijden met jou. Maar mijn vader zal het niet waarderen als ik niet minstens dóé alsof ik luister.’ Nick kende al zijn speeches uit het hoofd, tot in de kleinste details.

‘Schaamteloos ben je,’ berispte Alex hem, maar hij wist ook dat Nick meer verantwoordelijkheidsbesef had dan hij liet blijken. Hij was een fantastische vader voor zijn zoons en had de percelen van zijn pachtboeren en hun boerderijen enorm verbeterd met geld uit eigen zak. Hij gaf om hen als mensen, maar wilde niet verantwoordelijk zijn voor hun land en boerderijen. Hij vond het stomvervelend, en zijn vader leek het met veel plezier te doen. Nick had meer interesse in het welzijn van hen die het veel minder hadden dan hij en in de opvoeding van zijn zoons. Hij bracht veel tijd met ze door, net zoals Alex dat met Marianne deed. Beide mannen waren toegewijde vaders en ech-

te familiemannen, ondergedompeld in de tradities van hun bekende wereld.

‘Sorry dat ik morgen niet met je mee kan,’ zei Nick berouwvol terwijl hij de auto startte. ‘Ik kom na de lunch wel even langs, als je die hengst van je traint.’ Nick was al maanden bij de trainingen van de jonge lippizaner aanwezig en was vol bewondering voor Alex’ talent.

‘Ik heb nog veel werk te doen met hem. In januari gaat hij naar de rijsschool, had ik hem beloofd. Hij heeft er de juiste leeftijd voor, maar ik denk niet dat hij er klaar voor is.’ De vier jaar oude hengst was erg vurig, en Nick kon uren toekijken terwijl Alex hem door zijn passen leidde. De lippizaner hengst zou, zoals hij nu was, op iedereen indruk maken, behalve op Alex. Hij was een perfectionist en zelden tevreden met zijn resultaten. ‘Kom gerust kijken,’ zei Alex uitnodigend, en een paar minuten later reed Nick met een zwierige zwaai weg, terug naar zijn eigen landgoed een paar kilometer verderop. Alex liep weer naar het Schloss om te kijken hoe het met zijn dochter ging.

Marianne lag in bed te lezen en zag er verveeld uit. Ze had nog steeds koorts, maar het ging beter dan de avond ervoor. Toen Alex zachtjes haar voorhoofd aanraakte, merkte hij tot zijn opluchting dat ze minder warm aanvoelde, hoewel haar ogen nog steeds dof stonden en haar neus rood was.

‘Hoe voel je je?’ vroeg hij, terwijl hij naast haar op het bed ging zitten.

‘Dom dat ik hier lig. Was het een goede jacht? Hebben ze de vos gevangen?’ Haar ogen lichtten op terwijl ze het vroeg. Ze had de hele dag aan de jachtpartij gedacht.

‘Tuurlijk. Het was een stuk minder leuk dan wanneer jij mee was geweest, maar ik ben blij dat je thuis bent gebleven. Het was ijskoud. We kunnen een strenge winter tegemoet zien.’

‘Fijn. Ik ben dol op sneeuw.’ Ze was blij hem te zien. ‘Toby is

vandaag bij me op bezoek geweest.' Ze fleurde een beetje op toen ze over de zoon van Nick sprak. Hij kwam vaak langs en adoreerde haar. Hoewel hij al jaren verliefd op haar was, beschouwde zij hem alleen maar als een broertje. Toby kon nauwelijks wachten totdat hij oud genoeg was om naar haar hand te dingen en ze hem serieus zou nemen. Marianne wist dat die dag nooit zou komen. 'Zeg maar niet tegen zijn vader dat hij hier was. Je weet hoe Nick reageert als er iemand ziek is.' Hij werd er zenuwachtig van sinds zijn vrouw en dochter aan de griep waren overleden en was bijzonder voorzichtig met zijn zoons. 'We hebben een potje geschaakt, en ik heb gewonnen,' zei ze blij terwijl haar vader naar haar glimlachte.

'Je moet een beetje aardiger voor hem zijn. Hij adoreert je.'

'Dat is alleen maar omdat hij geen andere meisjes kent.' Ze was zich in het geheel niet bewust van haar schoonheid en het effect dat ze op mannen had. Alex had de laatste jaren talloze jongemannen, en zelfs hun vaders, verlangend naar haar zien kijken, maar tot zijn opluchting had ze er totaal geen oog voor. Ze toonde veel meer interesse in haar vaders paarden dan in mannen en had nog steeds een aandoenlijke kinderlijke onschuld over zich. De gedachte dat ze ooit van elkaar gescheiden zouden worden doordat ze ging trouwen en verhuizen, was ondraaglijk voor hem. Maar zelfs als ze wegging, wist hij dat ze niet ver zou gaan.

Marianne ging naar de plaatselijke school, samen met de kinderen van andere adellijke families, en had geen belangstelling voor studeren in een andere stad, vooral niet nu de steden zo onrustig en ontwricht waren. Zijn eigen vader had erop gestaan dat hij naar de universiteit in Heidelberg ging, en Alex was altijd blij om weer thuis te zijn, wat voor hem de mooiste plek op aarde was. Hij was opgelucht dat Marianne er hetzelfde over dacht. Soms voelde hij zich schuldig dat hij haar weghield van een grootser leven, maar met alle beroering in het land

vond hij dat ze hier beter af was. Hij vond het prettig om haar dicht bij zich te hebben, waar ze veilig was.

'Mag ik beneden eten, papa?' vroeg ze, klaar om op uit bed te stappen, hoewel ze nog bleek zag. Maar Alex schudde streng zijn hoofd.

'Nee, je bent nog niet voldoende hersteld. En beneden tocht het. Ik heb gevraagd of ze het avondeten boven willen serveren. Marta zal zo wel komen. Je moet snel beter worden, dan kun je het nieuwe veulen in de schuur zien. Het is een echte schoonheid, nog fraaier dan zijn vader. Ik heb hem na de jacht aan Nick laten zien. Als je wilt, mag je morgen bij Pluto's training komen kijken. Hij doet het erg goed.' Vervolgens deed haar vader verslag van de recentste ontwikkelingen en Marianne liet zich met een zucht terug in haar kussens vallen. Hij kon zien dat ze zich niet zo goed voelde als ze beweerde en was blij dat ze die dag niet naar buiten was geweest. Dat zou gekkenwerk geweest zijn, maar ze was koppig genoeg om het te proberen.

Een paar minuten later kwam Marta met een van de huis-knechten naar boven om het avondeten te brengen. Alex liet zijn dochter in een deken gewikkeld bij het haardvuur zitten en vertelde haar alles over de jacht. Toen ze na het eten weer in bed ging liggen zag ze er moe uit, maar haar wang voelde koel toen hij er een kus op drukte.

'Welterusten, engel,' zei hij met een glimlach terwijl ze met vriendelijke ogen naar hem opkeek.

'Ik ben het gelukkigste meisje op aarde met een vader als jij,' zei ze zacht, en hij smolt bij haar woorden. Hij had dezelfde sterke gevoelens voor haar. En toen dacht ze aan iets wat ze hem tijdens het eten was vergeten te vertellen. 'Ik hoorde vandaag op de radio een verslag van een bijeenkomst in Berlijn. Er marcheerden soldaten en er werden liederen gezongen die aan oorlog doen denken. De Führer hield een toespraak waarin hij iedereen oproep trouw aan hem te zweren. Het was heel eng...

Denk je dat er ooit oorlog komt, papa?’ Ze zag er jong en onschuldig uit terwijl ze het vroeg. Hitler had iedereen ervan overtuigd dat ze een oorlog konden vermijden door Oostenrijk te bezetten en dat Lebensraum, de annexatie van Oostenrijk, voldoende was.

‘Nee, dat denk ik niet,’ zei hij geruststellend, hoewel Hitler twee maanden eerder het leger had gemobiliseerd. ‘Ik denk niet dat het zo gevaarlijk is als het lijkt. En hier kan ons niets gebeuren. Welterusten, lieverd... slaap lekker. Ik hoop dat je je morgenvroeg beter voelt, maar je blijft hoe dan ook een paar dagen thuis van school. Je mag me gezelschap houden in de schuur.’

Ze glimlachte terwijl hij de kamer uit liep en voelde zich beter na wat hij had gezegd. Toen ze die middag naar de toespraak van de Führer luisterde, had ze een rilling van angst gevoeld, alsof de hele wereld op het punt stond te veranderen. Hitler had dat op de radio gezegd. Maar ze wist zeker dat haar vader gelijk had. Hun leider had de grote menigte alleen maar toegesproken om ze op te hitsen en te inspireren. Het had geen uitwerking op hun leven hier. Ze viel in slaap terwijl ze aan hun traditionele kerstbal dacht en aan hoe gezellig ze het zouden hebben. Binnenkort zou ze met de voorbereidingen beginnen, want het was al over twee maanden. En Nick had gezegd dat Toby er dit jaar voor het eerst bij mocht zijn. Hij had haar verteld dat hij zijn eerste jacquet en hoge hoed kreeg, en ze had moeten lachen. Hoewel hij een knappe verschijning was, zag ze hem nog steeds als een kind. En zo zag ze zichzelf ook terwijl ze in slaap viel. Ze kon nauwelijks wachten om het gitzwarte lippizaner veulen in de schuur te zien. De eerste keer dat ze er een zag, kon ze zich nog goed herinneren. Ze was er erg van geschrokken dat het niet wit was. Maar daarna was het uitgroeid tot een mooi, wit wezen, zoals de andere die in de lucht leken te dansen. Dromend over haar vaders lippizanners viel ze uiteindelijk in slaap. Het waren magische wezens in

een perfecte wereld. Een wereld waarin slechte dingen haar niet konden raken en waar ze altijd veilig zou zijn, precies zoals haar vader zei.